

REFERAT Sundhedsklynge Fyn - Fagligt strategisk niveau d. 11-09-2025

Mødedato Torsdag d. 11. september 2025 kl. 10:00

Mødested Ørbækvej 100, Indgang C, 5220 Odense SØ, Indgang A, lokale 1.s.70

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Forebyggelse af tvang i Region Syddanmark.....	4
Afrapportering af Kom Trygt Hjem.....	6
Oplæg: Borgerens nærmiljø fra Det Nationale Ledelsesprogram.....	7
Udpegning af kontaktdirektører til initiativer i Det Nationale Ledelsesprogram.....	8
Godkendelse af overgangspapir: Opsamling og politiske aftryk fra Sundhedsklynge til Sundhedsråd.....	9
Godkendelse: Dagsorden til politisk niveau 22. september 2025.....	10
Gensidig orientering.....	11
Eventuelt.....	12

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

Beslutning

Dagsorden godkendt.

Punkt 2: Forebyggelse af tvang i Region Syddanmark

På møde i fagligt strategisk niveau den 6. februar 2025 blev tvangsindlæggelse på Fyn drøftet. Det blev oplyst, at Sundhedsklynge Fyn har landets højeste omfang af tvangsanvendelse. Desuden blev det oplyst, at der tilbage i marts 2024 mellem Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Danske Regioner og Kommunernes Landsforening blev indgået en ny og bred partnerskabsaftale med titlen ”Aftale om mål for mindre tvang i psykiatrien (2024–2030)”. Aftalen udspringer af ”10-årsplanen for psykiatrien og mental sundhed” fra september 2022 samt ”Aftale om en bedre psykiatri” fra november 2023.

Partnerskabsaftalens overordnede målsætning for nedbringelse af tvang er, at antallet af episoder med bæltefiksering, fastholdelse og akut beroligende medicin med tvang pr. 100.000 borgere, skal reduceres med minimum 30 % frem mod 2030.

Regionsrådet godkendte i juni 2025 en plan for forebyggelse af tvang i Region Syddanmark, der beskriver hvorledes de nationale målsætninger indfries frem mod 2030. Dette er sket i erkendelse af at Region Syddanmark er den region med det største omfang af blandt andet tvangsindlæggelser. Lige nu pågår et nationalt analysearbejde under en task force, hvor Danske Regioner, KL og politiet er repræsenteret. Rapporten er klar ultimo 2025.

Plan for forebyggelse af tvang i Region Syddanmark frem mod 2030 bygger videre på de mange tiltag og erfaringer fra den seneste partnerskabsperiode, herunder det vigtige samarbejde med kommuner.

Erfaringer fra Region Syddanmark viser, at borgere, der udsættes for tvang i psykiatrien, ofte har komplekse problemstillinger, som involverer flere sociale og sundhedsfaglige indsatser. Patienter, der bor på botilbud, udgør ca. 40% af afdelingernes tvangsindlæggelser. Patienter indlagt med tvang afspejler også udfordringer i forløbet forud for og i forbindelse med en tvangsindlæggelse i psykiatrien.

De regionale botilbudsteams er et centralt tiltag i forebyggelsen af tvangsindlæggelser med en mere opsøgende, udgående indsats og et styrket tværsektorielt samarbejde. Botilbudsteams er et intensivt behandlingstilbud (en udgående funktion) til udvalgte borgere over 18 år, der er tilknyttet psykiatrien og bor på et regionalt, kommunalt eller privat socialpsykiatrisk botilbud. Botilbudsteamets primære formål er at skabe bedre sammenhæng, samt at reducere selvskade, magtanvendelse på botilbuddene, tvang i psykiatrien samt hyppige genindlæggelser. Botilbudsteamet skal også løfte psykiatri- og sundhedsfaglig viden via sparring og rådgivning.

I løbet af de seneste år er det identificeret, at en betragtelig del af den anvendte tvang, specifikt; bælte, fastholdelse og akut beroligende medicin med tvang, sker over for en mindre gruppe patienter, hvor tvang anvendes gentagende gange. Disse forløb omtales i Region Syddanmark som ”kritiske forløb”. I november 2025 igangsættes en indsats på tværs af regionen, hvor ti særligt kritiske forløb identificeres. For hvert af disse forløb etableres tværsektorielle teams bestående af relevante aktører, herunder bosteder, politi, somatik, lokalpsykiatri og døgnafsnit. Disse team indleder tæt samarbejde for at sikre en koordineret og helhedsorienteret indsats.

I Region Syddanmark er det over 30 pct. af voksne borgere som modtager en social indsats i form af støtte i eget hjem, midlertidigt botilbud eller længerevarende botilbud, som også har en kontakt til psykiatrisygehuset. I omfang drejer det sig om 83 mennesker som står for over 50 pct. af alle bæltefikseringer, fastholdelser og akut beroligende medicin.

Anne Mette Vind, Konstitueret Adm. Sygehusdirektør, Psykiatrisygehuset præsenterer punktet.

Planen for forebyggelse af tvang i Region Syddanmark frem mod 2030 er vedlagt.

Indstilling

Det indstilles, at Sundhedsklynge Fyn - Fagligt Strategisk Niveau

- drøfter hvordan det tværsektorielle samarbejde kan understøtte forebyggelse af tvangs- og magtanvendelse i kommuner og sygehuse i Sundhedsklynge Fyn
- drøfter indsatsen omkring kritiske forløb og det intensiverede samarbejdet herom
- drøfter den videre proces for forebyggelse af tvang i Sundhedsklynge Fyn

Beslutning

Anne Mette Vind indledte punktet med vedlagte oplæg.

En stor del af tvangssituationerne anvendes til samme borgere, og derfor skal formål og fokus være på det enkelte individ og den enkelte sag nærmere end en strategisk tilgang.

Der er opbakning til at understøtte sådanne håndholdte tiltag til de borgere, der udsættes for mest tvang. Der er ligeledes forslag om at inddrage borger/patienten i forløbet hvis muligt. Det aftales, at det drøftes bilateralt med den enkelte kommune med afsæt i det pågældende kritiske forløb. Psykiatrien rækker ud, og vil i invitationen have fokus på at det rette hold sættes for at sikre de nødvendige beslutningskompetencer fra hver myndighed.

Bilag

Plan for forebyggelse af tvang i Region Syddanmark frem mod 2030

Oplæg pkt2 Forebyggelse af Tvang.pptx

Punkt 3: Afrapportering af Kom Trygt Hjem

På møde i det politiske niveau i Sundhedsklynge Fyn den 3. januar 2023 blev indsatsen ”Kom Trygt Hjem” besluttet under det politiske fokusområde ”overgange mellem kommune, sygehus og almen praksis”. Kom trygt hjem er et udbygget samarbejde mellem de somatiske sygehuse, de kommunale akutsygeplejersker og plejepersonale i kommunerne. Målgruppen er patienter, som udskrives fra Ortopædkirurgisk Afdeling med en hoftenær fraktur til plejehjem og døgnrehabilitering i de fynske kommuner.

Der er tidligere godkendt en proces- og implementeringsplan både på fagligt strategisk niveau og politisk niveau i Sundhedsklynge Fyn. Indsatsen er ligeledes implementeret i de øvrige sundhedsklynger i Region Syddanmark.

For at belyse effekterne af indsatsen er der gennemført en fælles evaluering i samarbejde med Tværsektorielt Forskningscenter, SDU og Sundhedsklyngerne i Sønderjylland, Sydvestjylland og Fyn. Evalueringen består af en kvalitativ undersøgelse af, hvordan interventionen har influeret på arbejdsgange og samarbejde på tværs og selve indsatsen for borgerne. Herudover består evalueringen af en kvantitativ undersøgelse af de sundhedsøkonomiske perspektiver, hvor man undersøger ressourceforbruget og de tilknyttede omkostninger.

Resultaterne af den kvalitative evaluering viser, at personalet oplever et bedre samarbejde mellem sygehuset og kommunen, og at der er en positiv oplevelse ved at arbejde systematisk med at forebygge komplikationer. Resultaterne fra den kvantitative evaluering indikerer, at Kom Trygt Hjem er en effektiv og omkostningseffektiv indsats til ældre efter en hoftenær fraktur. Samtidig peger resultaterne på, at mortaliteten blandt målgruppen er halveret, hvilket understreger indsatsens betydelige effekt for borgerne.

På mødet vil Bjarke Lønbjerg Viberg, professor og overlæge på Ortopædkirurgisk Afdeling, og Jonas Ammundsen Ipsen, forsker samme sted og projektleder for den samfundsøkonomiske evaluering, præsentere evalueringen og uddybe de vigtigste resultater. Der præsenteres både resultater fra den fælles evaluering og resultater, der er udarbejdet specifikt for Sundhedsklynge Fyn. Derudover vil der blive fremlagt anbefalinger og perspektiveringer i forhold til den videre organisering og forankring af indsatsen.

Resultaterne præsenteres på mødet og sendes efterfølgende ud med referatet.

Indstilling

Det indstilles, at Sundhedsklynge Fyn - Fagligt Strategisk Niveau

- Tager oplægget til efterretning
- Drøfter anbefalingerne og den videre proces

Beslutning

Jonas Ipsen fra Tværsektorielt Forskningscenter og Bjarke Lønbjerg Viberg fra Ortopædkirurgisk Afdeling præsenterede resultater fra projektet. Deres oplæg er vedlagt referatet.

Indsatsen virker, og taler direkte ind i sundhedsreformens elementer om flere indsatser i borgerens nærmiljø. Derfor ønsker Fagligt Strategisk Niveau at beslutning om fortsættelse og udvikling af indsatsen lægges op til en politisk beslutning i det kommende Sundhedsråd Fyn, og indtil da ønskes indsatsen fastholdt.

Bilag

Kom Trygt Hjem - Fyn klyngen.pptx

05-09-2025 Præsentation af Kom trygt hjem.pptx

Punkt 4: Oplæg: Borgerens nærmiljø fra Det Nationale Ledelsesprogram

I regi af Det Nationale Ledelsesprogram har en programgruppe arbejdet med overskriften “borgerens nærmiljø”. Gruppen består af følgende medlemmer;

- Marianne Britt Larsen, Områdeleder for kommunal sygepleje og sundhedsklinikker i Middelfart Kommune
- Marianne Lundegaard, Projektleder i sundhedsstaben på OUH
- Helle Juul, Oversygeplejerske afdeling L på OUH

Den 4. juni blev der afholdt fælles afslutning i Det Nationale Ledelsesprogram, hvor gruppen præsenterede deres resultater og anbefalinger. På nærværende møde deltager gruppen med samme oplæg og afslutter dermed deres opgave.

Der har i gruppen været fokus på at mere behandling flyttes fra sygehus til borgerens nærmiljø og derfor har gruppen arbejdet med tryk blæreskylning i sundhedsklinikkerne. Dette er en behandling som tidligere har været forankret på urinvejskirurgisk ambulatorium på OUH. Som en del af arbejdet i gruppen er opgaven flyttet fra sygehuset og afprøvet i Middelfarts kommunes sundhedsklinikker med stor succes.

Arbejdet har resulteret i et spændende og givende samarbejde på tværs af sektorerne. Kulturer og vaner er udfordret, personale er blevet uddannet, nye arbejds gange aftalt og borgernes tilfredshed er monitoreret. Alt sammen for at kunne give borgerne en tryk blæreskylning i sundhedsklinikker.

Ud over den åbenlyse fordel for borgerne, har det ført til et tæt samarbejde på tværs af sektorerne, som har bibragt gensidig forståelse og vilje til yderligere at arbejde med flytning af opgaver til borgernes nærmiljø. Samarbejde og en portion risikovillighed har været bærende faktorer i projektet.

Borgerne tilkendegiver stort tilfredshed med denne ordning, og det giver motivation til det fremtidige samarbejde, når projektet skal skaleres og nye behandlinger flyttes til borgernes nærmiljø.

Indstilling

Det indstilles, at Sundhedsklynge Fyn - Fagligt Strategisk Niveau

- Tager oplægget til efterretning
- Beder koordineringsforum om at drøfte implementering og skalering af projektet i den eksisterende organisering

Beslutning

Marianne Britt Larsen, Områdeleder for kommunal sygepleje og sundhedsklinikker i Middelfart Kommune og Marianne Lundegaard, Projektleder i sundhedsstaben på OUH præsenterede indsatsen. Oplægget er vedlagt.

Gruppens kontaktdirektør Mathilde Schmidt-Petersen giver en tilbagemelding til gruppen med en anerkendelse af de gode erfaringer, som de har draget. Der er enighed om at projektet skal køre videre i Middelfart kommune, men på nuværende tidspunkt, hvor der ses ind i en ny struktur, som følge af sundhedsreformen, giver det ikke mening at begynde at skalere projektet. Dette projekt er oplagt at få ind i Sundhedsråd Fyn, hvorfra skaleringsmulighederne kan drøftes videre. På den baggrund følges indstillingen ikke og drøftelserne sendes dermed ikke videre i koordineringsforum.

I FSN-kredsen er der åbenhed for at se ind i muligheder for at blæreskylningerne kan flyttes ud til kommunens fysiske lokaler (fx sundhedsklinikker), men hvor det fortsat er sygeplejersker fra OUH, der varetager opgaven.

Bilag

Tryk behandling med blæreskylning i sundhedsklinikker - 2.pptx

Punkt 5: Udpegning af kontaktdirektører til initiativer i Det Nationale Ledelsesprogram

På møde i fagligt strategisk niveau d. 6. februar 2025, blev der udvalgt to initiativer til hold 4 i Det Nationale Ledelsesprogram (DNLP); ”Tvangsindlæggelser” og ”Medicin i overgange”. I vedhæftede er der en uddybende beskrivelse af de to initiativer. Formålet med dette punkt er at udpege en kontaktdirektør til hvert initiativ, som kan give sparring og støtte undervejs i forløbet.

På initiativet ”Tvangsindlæggelser” deltager følgende:

- Mette Marensgaard Pedersen, oversygeplejerske på P50 almenpsykiatrisk Afsnit i Odense
- Rasmus Hedelund Mørch, Oversygeplejerske på P60 rehabiliterende afsnit Odense
- Pernille Andersen, Oversygeplejerske på Børne- og ungepsykiatrien - Døgnafsnittet i Odense
- Gert Müntzberg, Forløbschef i Forløb Sindslidelse i Odense Kommune

På initiativet ”Medicin i overgange” deltager følgende:

- Mia Lolk Lund, Chef for Klinisk farmaci, Sygehusapotek Fyn
- Anne Kristin Polat, Oversygeplejerske på Afdeling G – Odense
- Hanne Storm Brems, Leder af sygeplejen i Faaborg-Midtfyn kommune
- Mette Sys Bagge Larsen, Leder af Rehabiliteringscenter Bakkegården i Faaborg-Midtfyn kommune
- Gry Bjerg, Chef for Læring og Udvikling i Odense kommune

Der har tidligere været udpeget kontaktdirektører til initiativer i DNLP, som ses i følgende:

- Behandling i borgerens nærmiljø: Mathilde Schmidt-Petersen, Sygeplejefaglig direktør på OUH
- Fælles tværsektoriel ledelsesinformation: Helene Bækmark, direktør for sundhedsforvaltning i Odense Kommune
- Forebyggelse – Tidligopsparing af alkoholoverforbrug: Mogens Bak Hansen, Direktør for Social og Arbejdsmarked i Nordfyns kommune

Bilag forventes læst for sagens behandling.

Indstilling

Det indstilles, at Sundhedsklynge Fyn - Fagligt Strategisk Niveau

- udpeger en kontaktdirektør til hver af de to initiativer under hold 4

Beslutning

Siggi W. Kristoffersen udpeges til initiativet ”Tvangsindlæggelser”.

Mogens Bak Hansen udpeges til initiativet ”Medicin i overgange”.

Bilag

Beskrivelse af initiativer til det nationale ledelsesprogram hold 4..pdf

Punkt 6: Godkendelse af overgangspapir: Opsamling og politiske aftryk fra Sundhedsklynge til Sundhedsråd

Sundhedsklynge Fyn blev etableret i efteråret 2022, og overgår fra 2026 til Sundhedsråd Fyn. På både politisk og administrativt niveau har overgangen fra klynge til råd været drøftet. Det har resulteret i bestillingen af en opsamling på målsætninger og resultater undervejs i klyngesamarbejdet samt et politisk papir om det videre arbejde i sundhedsrådet.

På møde den 19. juni 2025 blev udkast hertil drøftet. Se [nærmere under punkt 3 fra mødet](#). Dokumentet er rettet til ud fra indkomne bemærkninger, og er yderligere justeret ud fra en drøftelse i formandskabet. Således har dokumentet ændret karakter siden drøftelsen i juni, men indhold og pointer er fortsat tilsvarende.

Opsamlingen (bilag 3) er udarbejdet med afsæt i ambitionspapiret fra 2022 og de politiske fokusområder i klyngeregion. Papiret skal tjene som en afrapportering af klyngens arbejde, tydeliggøre vores resultater samt beskrive gode hensigter i det videre samarbejde i Sundhedsråd Fyn. Se vedlagte bilag.

Alle dele skal præsenteres for det politiske niveau den 22. september og markerer dermed afslutningen på deres møderække i klyngeregion. Derfor forelægges materialet i nærværende sag til jeres godkendelse.

Bilag 2 og 3 forventes læst for sagens behandling.

Indstilling

Det indstilles, at Sundhedsklynge Fyn - Fagligt Strategisk Niveau

- Godkender forslaget til “opsamling og politiske aftryk fra Sundhedsklynge til Sundhedsråd”

Beslutning

Indstilling godkendt med faldne bemærkninger.

Bilag

Afrapportering indsatses Sundhedsklynge Fyn 092025

Ambition - Et fælles fynsk sundhedsvæsen

Opsamling og politiske aftryk fra sundhedsklynge til sundhedsråd

Punkt 7: Godkendelse: Dagsorden til politisk niveau 22. september 2025

Nedenfor fremlægges udkast til dagsorden for det kommende politiske møde den 22. september.

1. Afrapportering af Kom Trygt Hjem - videreførelse af punkt 2
2. Præsentation af Storskalaafprøvning HjertePRO (se bilag)
3. Godkendelse af anbefalingerne til Sundhedsråd Fyn - videreførelse af punkt 5
4. Eventuelt

Bilag forventes læst for sagens behandling.

Indstilling

Det indstilles, at Sundhedsklynge Fyn - Fagligt Strategisk Niveau

- Godkender dagsordenen til politisk niveau

Beslutning

Indstilling godkendt.

Bilag

Bilag_Sagsfremstilling HjertePRO politisk niveau.docx

Punkt 8: Gensidig orientering

Beslutning

8. Gensidig orientering

Til næstkommende møde præsenteres den nye organisering.

9. Eventuelt

Patient- og pårørende repræsentanterne forespørger mere viden omkring den nye struktur efter sundhedsklyngen nedlukkes med årets udgang. Der aftales at sikre at repræsentanterne får den rette viden.

Punkt 9: Eventuelt

Beslutning

Patient- og pårørende repræsentanterne forespørger mere viden omkring den nye struktur efter sundhedsklyngen afsluttes med årets udgang. Det aftales at sikre at repræsentanterne får den rette viden.